

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Bromma Nygård i Ystad AB

Ombud: Stefan Fahlstedt

stefan.fahlstedt@agellus.se

Ändringstillstånd enligt miljöbalken

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1:10-i
IED-kod: 6.6 b

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne ger **Bromma Nygård i Ystad AB** (559149–5634), nedan kallat bolaget, ändringstillstånd enligt miljöbalken till djurhållning på fastigheten Bromma 17:2 i Ystads kommun.

Ändringstillståndet gäller för 10 000 platser för slaktgrisar i nya stallar. Nya byggnader ska uppföras i huvudsaklig enlighet med situationsplanen i bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen lämnar tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken till verksamheten ovan avseende Natura 2000-område Bjersjöholms ädellövskog (SE0430134).

Yrkandet om tillstånd enligt 22 kap. 26 § miljöbalken, för förberedande markarbeten, avslås.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Länsstyrelsen
Skåne

Postadress
205 15 Malmö

Besöksadress
Södergatan 5

Telefon
010-224 10 00 vx

E-post
skane@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/skane

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Villkor

Villkor som meddelats för grundtillståndet i beslut den 28 juni 2018 (dnr 551-27722-2017), med nedan ändring och tillägg, ska även gälla för ändringstillståndet.

Villkor 5 i grundtillståndet ändras till nedanstående lydelse.

5. Innehållet av växtnäring (N, P, K) och torrsubstanshalt, i uppkommen stallgödsel som avses användas i växtodling, ska bestämmas genom analys eller balansberäkning och om gödseln avyttras ska resultaten redovisas för och överlämnas till mottagaren av gödseln. Analysen eller balansberäkningen ska ske minst en gång per år, samt vid förändringar i produktionen, såsom ändrad utfodring, eller annat som kan påverka näringsinnehållet i stallgödseln.

Som ytterligare villkor föreskrivs följande.

15. Lagring av flytgödsel ska ske i behållare med täckning som minimerar ammoniakavgång och begränsar lukstörningar. Behållare som är uppförda efter den 1 december 2011 ska vara försedda med tak
16. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av stallgödsel. Avtalen ska omfatta det totala behovet av spridningsareal och/eller annan avsättning för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.

Skriftliga avtal ska också upprättas som säkerställer tillräcklig lagringskapacitet för uppkommen stallgödsel. Avtalen ska tillsammans med egen lagringskapacitet täcka minst tio månaders lagring. Avtalen om lagringskapacitet behöver dock inte omfatta eventuell stallgödsel som lämnas till biogasproduktion.

17. Innan förändringar sker av hanteringen av stallgödsel eller vid förändring av spridningsareal, ska information lämnas till tillsynsmyndigheten.
18. Kontrollprogrammet i enlighet med villkor 13 i grundtillståndet ska hållas aktuellt och senast 3 månader efter att detta ändringstillstånd tagits i anspråk omfatta även den med detta tillstånd medgivna verksamheten. Verksamhetens kontrollprogram ska även omfatta kontroll av påverkan på grundvattnet.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Igångsättningstid

Etapp ett av den med ändringstillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast 5 år efter ändringstillståndet fått laga kraft annars förfaller ändringstillståndet. Etapp två ska ha satts igång senast 7 år efter ändringstillståndet fått laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Bolaget ska meddela Länsstyrelsen Skåne och tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång och ändringstillståndet tas i anspråk.

Verkställighet

Ändringstillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft (verkställighetsförordnande).

Delgivning och överklagande

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar, se bilaga 2.

Innehållsförteckning

Beslut	1
Villkor	2
Igångsättningstid	3
Verkställighet	3
Delgivning och överklagande	3
Bakgrund och ärendets handläggning	5
Bakgrund	5
Samråd	5
Ärendets handläggning	6
Bolagets ansökan om ändringstillstånd	6
Yrkanden, åtaganden och förslag till villkor	6
Beskrivning av verksamheten	9
Beskrivning av miljökonsekvenser	10
Industriutsläppsverksamhet	24
Yttranden	24
Länsstyrelsen Skåne	24
Ystad-Österlenregionens miljöförbund	26
Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund	26
Trafikverket	26
Bolagets bemötande av yttrandena	27
Miljöprövningsdelegationens bedömning	27
Ramen för prövningen	27
Särskilt beslut om tillstånd till de arbeten som behöver utföras	28
Miljökonsekvensbeskrivningen	28
Statusrapport	28
Natura 2000	29
Tillåtlighet	30
Motivering av villkor	34
Igångsättningstid	36
Verkställighetsförordnande	36

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Bakgrund och ärendets handläggning

Bakgrund

Miljöprövningsdelegationen lämnade den 28 juni 2018 (dnr 551-27722-2017) tillstånd enligt miljöbalken till djurhållning på fastigheten Bromma 17:2 i Ystads kommun. Tillståndet omfattar djurhållning med 2 240 platser för suggor och 960 platser för rekryteringsdjur.

Bolaget ansöker nu om ändringstillstånd för att utöka djurhållningen med 10 000 platser för slaktgrisar i anslutning till befintlig anläggning för smågrisproduktion. Det nya stallet kommer att byggas i två etapper med ca 5 000 platser för slaktgrisar i en första etapp och i en andra etapp resterande platser så att stallet slutligen har plats för 10 000 slaktgrisar.

Ändringen har initierats av att verksamheten hösten 2024 drabbades av svindysenteri. Med anledning av smittan uppfyller besättningen inte längre kraven i hälsokontrollen och i enlighet med Gård och djurhälsans plan och riktlinjer för frivillig organiserad hälsokontroll för grisbesättningar har beslut tagits om indraget försäljningstillstånd. Indragning av försäljningstillståndet innebär att verksamhetens smågrisar inte kan säljas vidare till uppfödare av slaktgrisar. I dagsläget är produktionen reducerad och viss försäljning av smågrisar sker till ett urval av slaktgrissuppfödare utifrån särskild hantering.

För tillfället pågår sanering av anläggningen. Om saneringen blir lyckad kan försäljningsstoppet hävas och verksamheten byggas upp igen. Om saneringen inte lyckas, och försäljningstillståndet även fortsättningsvis förblir indraget, kommer situationen bli kritisk för verksamhetens överlevnad.

Med syfte att säkerställa verksamhetens fortsatta drift avser bolaget nu uppföra stall för att själv kunna föda upp slaktgrisarna till slakt och integrera verksamheten.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts med Länsstyrelsen, Ystads kommun, Ystad-Österlenregionens miljöförbund, närboende och andra särskilt berörda, lokala intresseorganisationer, myndigheter samt med allmänheten.

Verksamheten anges i 6 § förordningen om miljöbedömningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 35 § miljöbalken har tagits fram av bolaget.

Ärendets handläggning

Bolagets ansökan och miljökonsekvensbeskrivning har kungjorts enligt 6 kap. 40-41 §§ miljöbalken.

Inga synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande. Bolaget har beretts tillfälle att bemöta de yttranden som kommit in.

Bolagets ansökan om ändringstillstånd

Yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Bolaget yrkar att:

- tillstånd enligt miljöbalkens 9 och 16 kapitel ska beviljas för att på fastigheten Bromma 17:2 i Ystad kommun uppföra och driva stall för djurhållning med 10 000 platser för slaktgrisar,
- anläggningen kan placeras med en huvudsaklig utformning enligt presenterad situationsplan,
- tillstånd enligt miljöbalkens 22 kapitel 26 §, med hänvisning till 19 kapitlet 5 § 10 punkten, ska beviljas för förberedande markarbeten,
- de föreslagna villkoren ska fastställas,
- miljökonsekvensbeskrivningen ska godkännas,
- tillståndet kan tas i anspråk även om det överklagas och
- driften av anläggningen för etapp ett ska ha satts i gång senast fem år efter det datum då tillståndet har vunnit laga kraft och etapp två senast sju år efter samma datum.

I det fall att Miljöprövningsdelegationen anser att tillstånd till verksamheten i närheten av Natura 2000-området erfordras yrkar bolaget även att:

- tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken ska ges för bedrivande av verksamheten i närheten av Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog SE0430134.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Motivering avseende tillstånd till förberedande markarbeten

Bolaget yrkar att tillstånd ska beviljas för att utföra vissa markarbeten innan slutligt beslut meddelas. De markarbeten som avses med yrkandet är att schakta bort matjord för den del av stallet som avser etapp ett och den gödselbrunn som finns på kortast avstånd till stallet. Schaktningen består av att gräva bort matjordslager och eventuellt underliggande massor till den nivå som behövs för att uppföra stallet samt att tillföra bärlager på den yta som staldelen och gödselbrunnen upptar samt yta för avställning av byggnadsmaterial. De avbanade massorna kommer att sorteras i matjord och underliggande jordmaterial och läggas i anslutning till anläggningsområdet så att det är tillgängligt för återförsel eller användning på fastigheten.

Motivering avseende verkställighetsförordnande

Verksamhetens snara genomförande är angeläget på grund av de faktorer som är kopplade till sanering av smittan i smågrisproduktionen. Bolaget planerar att påbörja de redovisade markarbetena direkt efter skörd 2025 för att undvika att förhindras av en blöt och regnig höst eller tjäle på vintern. Arbetena beräknas ta fyra veckor i anspråk och leder till att byggnation av stallet kan påbörjas direkt efter bifall till ansökan istället för att invänta säsong som medger dessa markarbeten.

Åtgärden är reversibel på så sätt att stenmaterial kan föras bort och återanvändas på annan plats samt att jordmassorna kan återföras till sin ursprungliga funktion i händelse att slutligt tillstånd inte skulle meddelas enligt ansökan. Jordmassorna har under överskådlig tid använts för odling av livsmedel och förväntas inte innehålla föroreningar som begränsar dess vidare användning. Bolaget planerar att använda massorna till att jämna ut svackor på jordbruksmark inom samma fastighet där de hämtats och kommer därmed att förbättra förutsättningarna för jordbruket på platsen.

Bolaget har stort behov av att sanera anläggningen och återuppta djurhållningen så att verksamheten kan fortgå. Det är därför angeläget att uppförandet av det ansökta stallet kan påbörjas så fort det är möjligt. Enligt bolaget föreligger inte något starkt allmänt eller enskilt intresse mot den ansökta verksamhetens tillåtlighet. Under samrådet har inga synpunkter framförts till hinder mot den utökade verksamheten. Den ansökta verksamheten får vidare anses vara av sådan karaktär som vanligen bedrivs på landsbygden och inte kommer att orsaka olägenhet av betydelse för omgivningen. Med följd härav föreligger inte något hinder mot att Miljöprövningsdelegationen förordnar om att blivande tillstånd får tas i anspråk utan hinder av att tillståndet inte har vunnit laga kraft.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Motivering avseende igångsättningstid

Bolaget avser att bygga ut anläggningen så fort det är möjligt. Nuvarande situation med krig i omvärlden innebär dock ytterst osäker tillgång och prissättning på nödvändiga byggkomponenter. Det råder därutöver stor osäkerhet i tillgång och pris på insatsvaror för driften av anläggningen och prissättning och efterfrågan på grisar till slakt samt förutsättningarna för finansiering av en utbyggnad.

Uppförande av anläggningens nya delar utgör en process för finansiering, detaljprojektering, upphandling, byggande och driftsättning. Efter driftsättning kommer besättningen därefter byggas upp till full drift. Det råder i dagsläget osäkerhet om tidsåtgången då smittan är bekämpad så att besättningen kan byggas upp till full drift och kan leverera smågrisar som motsvarar utbyggnad av etapp två. En igångsättningstid, dvs. den tid då anläggningen senast ska vara i drift, behöver därmed även omfatta en rimlig tid för att uppföra och sätta en anläggning i drift. Den anläggning som nu prövas bör anses vara utformad utifrån bästa teknik i ett långsiktigt perspektiv. Bolaget bedömer att den yrkade igångsättningstiden är motiverad utifrån de omständigheter som råder i det aktuella fallet.

Förslag till villkor

Bolaget bedömer att de parametrar i driften av verksamheten som kan vara föremål för begränsning i form av villkor är samma som är aktuell för den befintliga driften med nedanstående tillägg.

1. Lagringskapacitet för gödsel som används i den egna växtodlingen ska byggas ut i den takt som lagringsbehov uppstår på grund av verksamhetens produktion av gödsel.
2. För att begränsa avgången av ammoniak ska lagring av flytande gödsel och rötrest ske i behållare med täckning som effektivt begränsar utsläpp av ammoniak. Behållare som är uppförda efter den 1 december 2011 ska vara försedda med fast tak eller med annan jämförbar metod som effektivt begränsar utsläpp av ammoniak.
3. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av gödsel. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska som minst motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd gödsel som djurhållningen ger upphov till. Om gödseln går till annan avsättning ex. till biogas ska detta redovisas i avtal.
4. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvenser och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

ska finnas tillgängligt och kunna uppvisas för tillsynsmyndigheten senast tre (3) månader efter det att tillstånd för ändring av verksamheten har tagits i anspråk.

Åtaganden

Bolaget har åtagit sig att:

- optimera foderstaten till djuren så att proteinhalten optimeras i förhållande till djurens produktionscykel. Verksamheten kommer att drivas med fasutfodring som innebär en hög kväveeffektivitet så att driften optimeras och att utsläpp av ammoniak och användning av resurser begränsas,
- tillämpa utgödsling med hjälp av vacuumutgödsling,
- lagra gödsel inom anläggningen i flytgödselbehållare med tak över tillkommande gödselbehållare,
- använda värmepumpar med kollektorslangar intill gödselkultivertarna i de nya stallbyggnaderna, och
- underhålla utfartsvägen så att sten och jord undviks på väg 13.

Beskrivning av verksamheten

Nuvarande verksamhet

Anläggningen är idag utformad för smågrisproduktion med 1 024 platser för suggor och 448 platser för rekryteringsdjur. Tillståndet förföll den 3 augusti 2023 för de delar av tillståndet som inte tagits i anspråk.

Verksamhetens suggor producerar ca 30 000 smågrisar som säljs till uppfödare av slaktgrisar där de växer vidare.

Planerad ändring

Den planerade ändringen av anläggningen omfattar djurhållning i nya stalldelar för slaktgrisproduktion, för att själv kunna föda upp slaktgrisarna till slakt och integrera verksamheten. Totalt kommer ändringen omfatta 10 000 platser för slaktgrisar, vilket ger plats till det antal smågrisar som kan avväxas vid det antal platser för suggor som finns i dagens anläggning.

Ändringen med ny stallbyggnad planeras i två etapper. Först byggs halva stallet för uppfödning av de smågrisar som finns i dagens reducerade besättning i smågrisproduktionen. När besättningen åter har byggts upp kan resterande del av stallet uppföras.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Ett etapp kan ta hand om de slaktgrisar som produceras i den nu reducerade suggbesättningen. Ett etapp omfattar även lagringsbehovet av gödseln från den ändrade verksamheten enligt ett etapp.

Uppbyggnad av suggbesättningen kommer därefter ske genom att nya rekryteringsgrisar sätts in och blir dräktiga. Tidsåtgången för återuppbyggnaden av besättningen är beroende av resultatet av pågående saneringsarbete och är därför i dagsläget svår att överblicka. Fortsättning med utbyggnad av slaktgrisstallet enligt ett etapp två sker när besättningen nått sådan storlek att de ytterligare platserna kan fyllas med smågrisar. Ändringen är kapitalintensiv med en investering om ca 50 miljoner SEK för ett etapp. Med anledning av den höga kostnaden behöver därför utbyggnaden ske i två etapper då verksamheten inte kan bära de kostnader som är förknippade med ytterligare platser för slaktgrisar som inte kan användas förrän besättningen av suggor åter byggts upp.

Den genomsnittliga uppfödningstiden av slaktgrisarna är 14 veckor, inklusive 5 dagars tvätt och upptorkning, vilket ger ca 3,4 slaktgrisomgångar per år. Insättningen i slaktgrisstallet sker vanligtvis varje vecka och varje avdelning kommer att fyllas vid samma tillfälle. Stallavdelningen tvättas och desinficeras mellan varje slaktgrisomgång som föds upp i avdelningarna. Slaktgrisarna beräknas att ha en medelvikt på 30 kilo när de flyttas till slaktgrisstallet och slaktas vid en medelvikt på 120 kilo.

Den ändring som bolaget nu söker tillstånd till är väl avgränsad genom att verksamheten kommer att bedrivas i nytt stall som är utformat för det tillkommande djurslaget – slaktgrisar. Lagringsbehovet för den mängd gödsel som kommer att produceras i den ändrade verksamheten säkerställs genom nya gödsellager.

Förändringen av djurhållningen medför inga förändringar vad gäller växtodlingen.

Beskrivning av miljökonsekvenser

Av ansökningshandlingarna och vad bolaget i övrigt angett framgår bland annat följande.

Lokalisering och omgivningsförhållanden

Verksamheten bedrivs på landsbygden i Ystads kommun, ca 4 km norr om Ystad. Omgivningarna utgörs av ett produktionslandskap med växtodling, vindkraftverk, en avfallsanläggning och verksamheter med djurhållning. I omgivningarna finns även spridd bostadsbebyggelse.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

I Bromma by finns bostadsbebyggelse med åtta bostäder. Kortaste avstånd mellan anläggningsdel som är aktuell för ändringen och bostad är ca 580 meter. Bolaget bedömer att avstånden till bostäder i omgivningen är väl tilltagna och längre än vad som vanligen förekommer mellan djurhållning och bostäder på landsbygden.

Platsen omfattas inte av detaljplan. Gällande översiktsplan reglerar inte hur jordbruksverksamheter ska utvecklas. Bolaget bedömer att den nu sökta verksamheten är förenlig med det som anges i gällande översiktsplan för kommunen.

Inga riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken, Natura 2000-områden eller naturreservat finns på platsen för den sökta anläggningen. Närmsta område av riksintresse för naturvård finns ca 650 meter sydväst om den planerade anläggningen, N79, Bjärsjöholm – Marsvinsholmsområdet. Även ca 1 km sydost om anläggningen finns ett område av riksintresse för naturvården, N78, Bussjöområdet. Båda områdena utgör en geomorfologiskt mycket rik och varierad del av det skånska backlandskapet.

I närområdet finns två områden av riksintresse för kulturmiljövården. M:K162 Krageholm, ca 800 meter nordväst om anläggningen, består av slottslandskap kring Krageholms slott med delvis bevarad medeltida bebyggelse som senare omgestaltats och som idag är av stort arkitekturhistoriskt intresse. M:K160 Bjärsjöholm – Balkåkra – Skårby mm, ca 1,5 km sydväst om anläggningen, består av ett utpräglat och vidsträckt slottslandskap kring slotten Bjärsjöholm, Marsvinsholm och Ruuthsbo med förhistorisk bruks- och bosättningskontinuitet samt av godsen genom århundranden präglad odlingslandskap.

Ca 650 meter från platsen för de nya anläggningsdelarna finns naturreservatet Bjärsjöholms ädellövskog. Del av området utgör Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet. Reservatet utgörs av en rik ädellövskog med bok, ek, alm och lite ask i de fuktigare partierna. Skogen har lång kontinuitet och har förr utnyttjats för bete och slätter.

Ca 3 km från platsen för de nya anläggningsdelarna finns Krageholmssjön. Sjön utgör Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet och är en av Skånes minst förorenade slättsjöar och en viktig häckningslokal för grågås. Sjön är kraftigt näringspåverkad. Sjön är också en referenssjö, så kunskapen om sjöns utveckling är relativt känd.

Bolaget bedömer att den ansökta verksamheten inte har förutsättningar att påverka de utpekade värdena i riksintresseområdena eller naturreservatet och kommer

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

därför inte att medföra påtaglig skada på område av riksintresse eller skada av betydelse på Natura 2000-område.

Det finns inga kända fornlämningar registrerade för platsen som är aktuell för att bygga det nya stallet.

Markanvändning

Byggnation av anläggningen sker på jordbruksmark som i dag används för odling av grödor för avsalu. Marken har under överskådlig tid brukats på samma sätt. Den sökta verksamheten utgör enligt praxis ett väsentligt samhällsintresse i linje med Sveriges livsmedelsstrategi, vilket bland annat har avgjorts av Mark- och miljööverdomstolen den 27 september 2023 i mål nr M 6003-22. Utifrån bolagets redovisning kan verksamheten inte på ett tekniskt eller funktionellt lämpligt sätt bedrivas genom att annan mark tas i anspråk.

Den ansökta verksamheten utgör en utveckling av den areella näringen på platsen. Den ianspråktaga ytan kommer även fortsättningsvis att användas för de areella näringarnas produktion och organisk gödsel från verksamheten kommer att leverera nödvändig växtnäring till växtodling samt bidra till ökad bördighet i omgivande jordbruksmark. Användning av gödsel från den planerade anläggningen reducerar behovet av importerade gödselprodukter med fossilt ursprung och stärker därmed landets beredskap avseende insatsprodukter i lantbruket.

Markbehovet utgörs av ytan för anläggningen med stallbyggnad, gödsellager och yta för logistik inom området. Den yta som omfattas av ändringen omfattar ca 1,6 ha. Motsvarande yta för ianspråktagande av åkermarken har prövats för etablering av stallbyggnader genom gällande tillstånd.

Alternativ lokalisering och nollalternativ

Bolagets konsult har undersökt möjligheten att uppföra stallbyggnader för gris på industrimark genom kontakt med 33 kommuner i Skåne län. Kommunerna har framfört att industrimark är en resurs som lämpar sig bäst för industri med behov av logistik i form intensiva transporter, vatten och avlopp och pendlingsmöjligheter för personal samt att de agrara näringarna lämpligen lokaliseras på landsbygden.

En lokalisering av slaktgrisarna till annan plats skulle innebära investering i vattentäkt, elanslutning och tillfartsväg och leda till transporter av smågrisar mellan smågrisproduktion och slaktgrisstall. En lokalisering på två platser skulle också innebära att personal behöver transporteras mellan platserna och att personalstyrkan behöver utökas. Den sökta lokaliseringen innebär att kostnader om 7–9 miljoner

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

undviks för anläggningskostnader och minst 550 000 SEK i årliga driftkostnader för flytt av personal och djur

Den nu aktuella ändringen utgör en naturlig samordning mellan befintlig anläggning och en utveckling som är väl integrerad med pågående verksamhet. Brukningsenheten utgör en unik lokalisering med vindkraftverk och avfallsanläggning som grannar, goda avstånd till bostäder och korta avstånd till spridningsareal för gödsel. Det saknas också skogsmark som är lämplig att använda för stallbyggnaderna inom relevanta avstånd från den befintliga anläggningen.

Om anläggningen inte ändras kommer produktionen av slaktgrisar i stället att ske på andra platser, på samma sätt som idag. Alternativt kan anläggningen komma att avvecklas. I sådana fall kommer andra anläggningar med produktion av grisar att behövas alternativt kommer en ökad mängd livsmedel att importeras, vilket globalt sett innebär en betydligt högre miljöbelastning. Växtodlare i närområdet köper idag in mineralgödsel då det är brist på organiska gödselmedel i hela södra Sverige. En fortsatt och ökad produktion av organisk gödsel enligt ansökan kommer att tränga undan en del av beroendet av importerad mineralgödsel.

Utformning

Den nya stallbyggnaden kommer att vara isolerad och uppvärmd där uppvärmning sker via ett vattenburet golvvärmesystem med värmepumpar som hämtar värme från gödselkulturar, vilket även leder till att gödseln kyls. Detta innebär torra gödselytor som tillsammans med kylning av gödseln gör att förlusten av kväve minimeras. Byggnaden kommer även att innehålla foderkök och personalrum.

Efter tvätt används även mobila eldrivna värmebläktar. I stallet monteras sannolikt ett sprinklersystem som primärt är till för att blöta upp stallet innan tvätt. Detta system används även till att kyla grisarna om behov skulle uppstå.

Avdelningarna kommer att vara försedda med vacuumutgödsling. Gödseln går via rörsystem till en pumpbrunn och vidare till gödselbrunnar inom anläggningen där gödseln lagras tills den ska spridas i fält eller hämtas av annan användare av gödseln.

Foderanläggningen består av ett restlöst blötfodersystem med flera blandartankar där fodret blandas, en resttank där överblivet foder hamnar efter varje utfodringsstillfälle och vattentankar.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Gödselhantering

I befintlig verksamhet produceras årligen 8 622 m³ flytgödsel och 1 649 m³ djupströgödsel, beräknat utifrån schablonvärden i VERA. Krav på lagringskapacitet för tio månaders produktion i befintlig verksamhet är därmed 7 185 m³ för flytgödsel och 1 212 m³ för djupströgödsel. Gödsel lagras i två flytgödselbrunnar med sammanlagd volym på 6 500 m³ inom verksamheten, en flytgödselbrunn hos mottagare samt på gödselplatta inom anläggningen. Befintlig lagringskapacitet är 7 700 m³ för flytgödsel och 1 300 m³ för djupströgödsel.

I den planerade verksamheten kommer årligen produceras ytterligare 27 402 m³ flytgödsel, vilket medför ett krav på lagringskapacitet på 22 835 m³.

Tillkommande lagringskapacitet säkerställs genom gödsellager på anläggningen och genom överlåtelse av gödsel. Inom anläggningen planerar bolaget att uppföra lagringskapacitet om ca 13 200 m³, vilket innebär betryggande kapacitet för att uppnå lagring av tio månaders produktion av gödsel vid utökning enligt etapp ett, samt drygt halva behovet av lagring efter etapp två. Alla tillkommande gödsellager kommer att vara täckta med tak. Ansökan avser möjligheten att lagra gödsel enligt redovisad situationsplan.

I det fall mottagare av gödseln avser att bygga egna satellitbrunnar finns möjlighet att reducera den lagrade volymen på anläggningen. Om det blir aktuellt att leverera gödseln till biogasanläggning är det en fördel om gödseln levereras så färsk som möjligt i stället för att lagra den under längre tid på anläggningen. Dessa två scenarier, att mottagare bygger egen brunn i anslutning till sin spridningsareal, eller att gödsel levereras till biogasanläggning, leder till att lagringskapaciteten reduceras på anläggningen. Detta förfarande är positivt ur miljöhänseende då det optimerar transporter av gödsel och spridning av gödsel samt optimerar gasutbyte i biogasanläggningen.

Bolaget avser dock att uppföra de två större gödselbrunnarna redan under etapp ett, brunn åtta och nio, med en beräknad sammanlagd volym om drygt 10 000 m³. I det fall lagringskapaciteten understiger tio månaders produktion av gödsel avser bolaget söka dispens från kravet på djurhållarens kapacitet för lagring av gödsel.

Gödsel används i växtodling på åkermark i anläggningens omgivning. För gödseln i befintlig verksamhet krävs en spridningsareal på minst 358 ha och för den planerade utökningen ytterligare 830 ha.

Den gödsel som produceras kommer att användas som växtnäring i den egna växtodlingen, 310 ha som brukas av enskild firma. Denna areal ingår i gällande

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

tillstånd för verksamheten. Gödseln kommer även att säljas till andra växtodlare där den ersätter behovet av importerade gödselmedel med fossilt ursprung. Bolaget lämnar idag, förutom till den egna växtodlingen, gödsel till ett närliggande växtodlingsföretag med 235 ha åkermark. För den befintliga verksamheten finns därmed 545 ha tillgänglig spridningsareal. Därutöver har bolaget inhämtat avsiktsförklaring för överlåtelse av gödsel motsvarande ytterligare 740 ha.

Utsläpp av ammoniak till luft

Verksamheten kan påverka omgivningen i form av utsläpp av ammoniak från stallbyggnader och lagring av gödsel.

I den befintliga verksamheten, med stall och gödsellager både på platsen för utökningen och i Bromma by, har utsläpp av ammoniak från stall beräknats till 7 996 kg NH₃ per år. Detta baseras på ett utsläpp på 5 590 kg NH₃ per år från stallbyggnader, som korrigerat med 30 % minskning för kylning blir 4 327 kg NH₃ per år, och 3 669 kg NH₃ per år från gödsellager.

Utsläpp av ammoniak från stall i den planerade utökningen beräknas enligt VERA till 16 921 kg NH₃ per år. Korrigerat med 30 % minskning för kylning blir det 11 845 kg NH₃ per år. Utsläpp av ammoniak från lagring av gödsel från den planerade utökningen har beräknats till 993 kg NH₃ per år om hela gödselmängden lagras på anläggningen. De totala utsläppen av ammoniak från planerad utökning blir då 12 838 kg NH₃ per år. Utsläppen från lagring kommer dock att bli lägre eftersom lagring till viss del kommer att ske på andra platser.

De sammanlagda utsläppen av ammoniak från befintlig och planerad verksamhet blir 20 834 kg NH₃ per år.

Påverkan på Natura 2000-områden

Bolaget har genomfört en indikativ beräkning i verktyget SCAIL Sverige för depositionen av kväve i Natura 2000-område inom 3 km från det nya stallet och de två närmaste bostäderna i olika riktningar från anläggningen. Beräkningsverktyget är ett screeningverktyg som ger ett grovt värde för deposition av ammoniak. Som ingångsvärden har bolaget använt det beräknade ammoniakutsläppet ur VERA och antal grisar i stallet. Beräkningarna har genomförts i modelleringsläge realistisk. Beräkningarna avser stallförlust och lagringsförlust. Det ska dock beaktas att beräkningen är utförd för hela lagringsförlusten och ansökan omfattar inte att hela volymen ska lagras på anläggningen. Beräkningsresultatet för lagringsförlust är därmed högre än vad som kommer att vara fallet.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Beräkningarna indikerar att den befintliga verksamheten bidrar med deposition av 1,82 kg kväve per hektar och år och den planerade utökningen med cirka 2 kg kväve per hektar och år där Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog börjar. Den planerade utökningen bidrar även med 0,9 kg kväve per hektar och år på ett avstånd om ca 3 km nordväst om det planerade stallet, där Natura 2000-området Krageholmssjön börjar.

Bakgrundsdepositionen är enligt SCAIL 8,79 kg kväve per hektar och år vid de berörda beräkningspunkterna. Summan av bakgrundsdepositionen och verksamhetens ökade bidrag blir då 10,9 kg kväve per hektar och år vid Bjersjöholms ädellövskog och 9,7 kg kväve per hektar och år vid Krageholmssjön.

Den vindros som SCAIL:s beräkning grundar sig på gäller för Skånes inland där vinden till dominerande del är västlig och östlig med viss andel från syd och norr. Bolaget bedömer att den meteorologiska data som beräkningen har baserats på inte motsvarar de förhållanden som råder på den aktuella platsen. Enligt data från SMHI:s väderstation i Tosterup, som finns 13 km öster om anläggningen och på motsvarande avstånd från kusten, är vindriktning från mellan sydsydväst och sydsydost, bort från Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog. Detta förhållande överensstämmer med bolagets erfarenhet av förhållandena på platsen, vilka sträcker sig över flera generationer. Bolaget bedömer därför att den påverkan som redovisas ur SCAIL för Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog är större än vad som är aktuellt för den verkliga lokaliseringen.

Bakgrundsbelastningen är enligt IVL:s krondropps nätverk för övervakningsstationen i Stenshult i Skurups kommun 11 kg kväve per hektar och år för öppet fält och 19 kg kväve per hektar och år för skogsmark. Mot bakgrund av att den förmodade ökningen utgör en liten del av bakgrundsbelastningen på öppet fält och att jordbruksmarken i området gödslas med upp till 170 kg kväve per hektar och år bör tillskottet i form av kväve från anläggningens ammoniakutsläpp betraktas som försumbart.

Av bevarandeplanen för Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog framgår att de prioriterade bevarandevärdena är de gamla grova träden, träden med mulm samt den döda veden. Dessa värden representeras i naturtyperna Näringsrik bokskog (9130) och Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog (9160). Området består av en rik ädellövskog med bok, ek, alm samt av ask i de fuktigare partierna. Skogen har lång kontinuitet och har förr utnyttjats för bete och slåtter. Ett av hoten som anges för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är nedfall av luftföroreningar, eftersom luftföroreningar bland annat kan skada områdets lavflora. Naturtyperna har enligt bevarandeplanen fullgod bevarandestatus.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

En ökad kvävetillförsel kan bidra till en ändrad artsammansättning där kväveälskande lavar konkurrerar ut mer känsliga arter. Lokaler där kvävekänsliga arter dominerar är därför mer känsliga för en ökad kvävetillförsel.

Andelen kvävegynnade lavar på ett träd beror på såväl barkens näringsvärde som på halten av kväverika föroreningar i luften. Vid höga halter av kväveföroreningar ökar kvävegynnade lavar. Fattigbarksträd, som björk, har i en opåverkad miljö lavar som naturligt förekommer på fattigbark, det vill säga arter som har låga kvävekrav eller skyr kväve. Vid höga halter av kväve i luften koloniserar dock fattigbarksträd av mer kvävegynnade lavar därför att barken eller dess yta berikats med kvävehaltiga partiklar. På rikbarksträd, exempelvis flertalet ädellövträd, är arterna av lavar i större utsträckning samma i opåverkad och vid högre halter av kväve i luften, vilket beror på att många rikbarkslavar är kvävegynnade.

De lavar som enligt bevarandeplanen finns i Bjärsjöholms ädellövskog är borkantlav, bokvårtlav, elegant sköldlav, matt pricklav och stiftklotterlav. Dessa lever på ädellövträd. De påverkas därmed i lägre grad av kväveföreningar än de acidofytiska lavarna. Faktorer som anges som negativ påverkan i artdatabanken är intensivt skogsbruk, minskning av relaterade arter (träd) och för matt pricklav ökad näringsbelastning.

Sammantaget konstaterar bolaget att de skyddsvärden som är relevanta för bedömning i denna tillståndsprövning utgörs av områdets naturtyper och artgruppen lavar. Naturtyperna består av näringsrika ädellövskogar med träd som utgör värd för lavar som lever på trädens näringsrika bark. Utifrån de studier bolaget tagit del av bedömer bolaget att de naturtyper och arter som finns representerade i området inte på ett betydande sätt kommer att påverkas av den ansökta verksamheten. Anläggningen finns på avstånd om drygt 900 meter från områdets gräns där den förhärskande vindriktningen är från Natura 2000-området mot anläggningen. Mot bakgrund av anläggningens placering i förhållande till Natura 2000-området och de studier av naturtyper och arter av lavar bolaget har tagit del av bedömer bolaget att anläggningen inte kommer att bidra med ett sådant haltbidrag till området att miljön påverkas på ett betydande sätt.

Källbidraget av partiklar vid de närmsta bostäderna har beräknats till 0,09 respektive 0,11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Kritisk belastning för människors hälsa på grund av partiklar, PM_{10} , anges vara 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Källbidraget på grund av den ansökta djurhållningen underskrider med god marginal detta värde.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Åtgärder för att minska utsläpp av ammoniak

Den viktigaste åtgärden för att minska ammoniakavgången är att minska den totala mängden kväve "bakom djuret". Det i sin tur är avhängigt hur väl foderstaten är balanserad. Verksamheten kommer att drivas aktivt för att optimera foderstatens råproteinhalt och proteinets nedbrytbarhet. Bolaget kommer att ta hjälp av foderrådgivare för att bestämma foderstat till djuren utifrån vilken fas i tillväxten de befinner sig. Fodereffektiviteten kommer att följas upp i enlighet med BAT-slutsatser över foderstyrning avseende utsöndrad mängd fosfor och kväve.

Det nya stallet kommer att vara isolerat, vara försett med balanserad ventilation och värmas upp med värmepumpar. Kombinationen resulterar i en god stallmiljö där djurens utrymmen är torra, vilket är en grundförutsättning för låg ammoniakhalt i stallen och vidare en låg emission av ammoniak från stallventilationen.

Värmepumparna utviner värme med kollektorslangar intill gödselkultivertarna. Nedkylning av gödseln reducerar ammoniakavgången med 30–47 %. Verksamheten producerar flytgödsel, vilket är den gödselform som orsakar lägst kväveförlust i stallet, vid lagring och vid spridning i växtodling. Utgödsling kommer att ske med vacuumutgödsling, vilken är en av de utformningar som anses utgöra bästa tillgängliga teknik.

Tillkommande lager för gödsel kommer att förses med tak, vilket anses utgöra bästa tillgängliga teknik vid lagring av flytgödsel från slaktgrisar. Utifrån erfarenhet av den befintliga driften bildas kraftiga svämtäckan på gödseln från smågrisproduktionen på grund av den rikliga mängden strö i produktionen, vilket även överensstämmer med hur svämtäckan vanligen spontant etableras vid smågrisproduktion.

Det är tekniskt möjligt att bygga stall för slaktgrisar med rening av ventilationsluften. Installationskostnaden för reningsutrustning är enligt offert ca 8 500 000 kr (enligt offert år 2021, dagspris gäller för närvarande och innebär minst 50 % ökning av prisbilden med hänsyn till valutaeffekter). Komplettering med luftrening innebär en ökning av byggkostnaden med ca 15 %. Utöver installationskostnaden kommer driftskostnad som utgörs av förbrukning av el, svavelsyra och vatten. Beräkningar av kostnad för installation och drift av reningsanläggning resulterar i att det inte är ekonomiskt möjligt att förse anläggningen med reningsutrustning för ventilationsluften.

Klimatpåverkan

Anläggning blir modern med förutsättningar för god effektivitet per djurplats. Uppvärmning sker med värmeväxlare vilket innebär låg klimatpåverkan för

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

uppvärmning. Den producerade gödseln sprids hos näraliggande växtodlingsföretag och ersätter där importerade gödselprodukter med fossilt ursprung.

Utsläpp av klimatgaser påverkar halter i atmosfären oberoende av var utsläppen sker. Även om antalet djur ökar på platsen kommer växthusutsläppen från djurhållning inte att öka jämfört med om slaktgrisarna föds upp på annan plats eller om efterfrågan tillgodoses genom användning av importerat griskött. Snarare kommer klimatpåverkan minimeras då flera studier visar att djurhållning i Sverige leder till lägre klimatpåverkan i ett internationellt perspektiv, liksom att transporter av importerat livsmedel undviks.

Lukt

Hantering av gödsel och djur kan ge upphov till lukt i omgivningen. De åtgärder som vidtas för att minimera utsläpp av ammoniak till luft leder även till att lukt från anläggningen reduceras. Anläggningen kommer att ha ett väl fungerande stallklimat och tillkommande flytgödselbrunnar kommer att ha fasta tak. Anläggningen finns på godtagbart avstånd från bostäder i omgivningen. Den lukt som verksamheten bidrar till kommer inte att avvika från vad som anses vara normalt förekommande i en lantlig omgivning som det här är frågan om. Bolaget bedömer att anläggningen med den redovisade utformningen inte kommer att leda till olägenhet av betydelse för omgivningen i form av lukt.

Utsläpp till ytvatten

Tvättvatten från stallet leds till flytgödselsystemet och hanteras på samma sätt som flytgödseln. Regnvatten som hamnar på gödselplattan leds till gödselbrunnar i den befintliga driften. De redovisade beräkningarna av gödselmängder inkluderar även mängden tvättvatten som produceras. Gödselhantering sker med slutna ledningar där gödsel pumpas till täta gödselbehållare. Foder hanteras i slutna behållare och täta ledningar där torra och flytande produkter blåses, skruvas eller pumpas till foderkök och stall. Förfarandet med denna hantering av nedsmutsat vatten innebär att risk för förorening i omgivningen förebyggs.

Dagvatten består av vatten från stallbyggnadens tak och från dräneringsledningar runt byggnader samt vatten från hårdgjorda ytor. De hårdgjorda ytorna inom verksamhetens område består av grusade ytor. Dagvatten från dessa ytor infiltrerar i mark. Ytan är idag systemtäckdikad. Volymen vatten som kommer att avledas från anläggningen kommer att vara snarlik dagens bortledning av vatten från täckdikning i åkermarken. Även om volymen blir oförändrad kan vatten från anläggningens tak avrinna snabbare än från dagens åkerdränering.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Dagvatten från tak bedöms vara rent regnvatten och leds till dikningsföretag. Anläggningen på platsen har idag en byggnadsyta om ca 16 000 m². Efter ändring kommer anläggningen omfatta en byggnadsyta om ca 32 000 m². Om avrinningen vid något tillfälle blir högre än vad dikningsföretaget kan ta emot stiger vattnet i en punkt söder om stallbyggnaderna, vilket tjänar som naturlig utjämning av flöde. Dikeskulvert som ansluter till denna lågpunkt utgör del av dikningsföretaget. Ägaren till bolaget förfogar genom mark i egen ägo och arrenden över all areal som omfattas av dikningsföretaget.

Dagvattnet leds till kulvert som ingår i dikningsföretaget Kärragården–Bromma dikningsföretag år 1939. Den åkermark som ingår i dikningsföretaget brukas av ägaren till bolaget. Utsläpp från anläggningen till dikningsföretaget sker strax norr om de befintliga stallbyggnaderna. Vattnet mynnar i Svarteån, vilket är närmaste vattenförekomst (SE15015-136863). Bolaget är medlem i Svarteåns Vattenråd.

Svarteån har givits statusklassning måttlig ekologisk status i förvaltningscykel 3 då den höjdes från otillfredsställande status. Kemisk status uppnår ej god. Kvalitetskrav är att god ekologisk status ska uppnås 2033 och god kemisk ytvattenstatus, med undantag för bromerad difenyleter och kvicksilver samt kvicksilverföreningar. Vattenförekomsten är mycket näringspåverkad men inte speciellt föroreningspåverkad. Både fosfor och kvävehalterna behöver minska.

Den sökta verksamheten med djurhållning i stall kommer inte att förändra påverkan på vattenförekomstens kvalitetsfaktorer. Den djurhållande verksamheten kommer inte att bidra till läckage av näringsämnen till vattenförekomsten. Gödsel från verksamheten lagras i täta behållare med tak. Förlust av kväve från stall och lagring minimeras i enlighet med bästa möjliga teknik och BAT-slutsatser. Den planerade anläggningen kommer inte att använda några produkter med ämnen som kan påverka den kemiska ytvattenstatusen.

Sanitärt vatten från personalutrymmets toalett, dusch, handtvättställ och pentry kommer att ledas till en avloppsanordning utifrån prövning i särskild ordning av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Vattenanvändning och påverkan på grundvatten

Djuren serveras våtfoder, där torra foderprodukter blandas med vätska. Vätskan består av enbart vatten i smågrisproduktionen och i slaktgrisproduktionen sker inblandning av restprodukter från livsmedelsindustrin såsom drank eller vassle. Vanligen är inblandningen av restprodukter 30–40 % av det totala vätskebehovet. Efter avslutad omgång tvättas avdelningen med tvättrobot.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Tillgång till dricksvatten till smågrisproduktionen har tidigare säkerställts med kommunalt vatten. På anläggningen finns även en borrhälsbrunn med kapacitet om 48 000 liter per timme. Vattenförsörjning till smågrisproduktionen på Bromma Nya sker numera ur den egna brunnen. Även det utökade uttaget av vatten kommer att ske ur den egna brunnen. Vattenförbrukning för djuren på Bromma Nya uppgår till 11 300 m³ per år. Efter fullt utbyggd utökning beräknas vattenuttaget ur egen brunn att uppgå till ytterligare ca 4 400 m³ per år, totalt ca 15 700 m³ per år motsvarande ca 1 800 liter per timme.

Enligt SGU:s kartläggning av grundvattentillgång i små magasin sker vattenuttaget i ett större sammanhängande område med grundvattentillgång om ca 1 400 liter per dygn och hektar. Enligt beskrivning av grundvattenförekomsten Vombsänkan är den bedömda uttagsmöjligheten 60 000–200 000 liter per timme. Det saknas andra brunnar i anläggningens direkta närhet. I omgivningen finns brunnar med kapacitet varierande mellan 4 500 och 60 000 liter per timme.

Vattenuttaget utgör uttag för jordbrukets husbehov och omfattas inte av tillståndsplikt enligt undantaget i 11 kap 11 § miljöbalken. Bolaget bedömer utifrån den goda tillgången på grundvatten ur brunnen och det väl tilltagna avståndet till andra vattentäkter i omgivningen, att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenuttagets inverkan på vattenförhållandena i omgivningen. Vattenuttaget bedöms inte heller påverka grundvattenförekomsten som finns på platsen. Bolaget avser därmed inte att söka tillstånd för vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken.

Anläggningen är belägen över grundvattenförekomster i sand och grus, Krageholm (SE615290-137409), och sedimentärt berg, Vombsänkan (SE615867-137086). Båda förekomsterna har god kvantitativ och god kemisk status. Vombsänkan är i risk att inte uppnå god kvantitativ status till år 2027. Detta beror på att det finns ett mycket stort antal (ca 86) tillståndsgivna bevattningsuttag i området runt Köpingebro/Glemmingebro och på sommarmånaderna kan det råda vattenbrist i södra delen av förekomsten.

Vattenuttaget på anläggningen bedöms inte leda till att kvalitetsfaktorn kvantitativ status påverkas negativt. Avståndet till de angivna områdena med vattenbrist är ca 10–15 km. I anläggningens omgivning finns få brunnar med större uttag av vatten. Driften av anläggningen kommer inte att ge upphov till något utsläpp som påverkar grundvattenförekomsternas kemiska status. Bolaget bedömer att den sökta anläggningen inte kommer att äventyra att god kvantitativ status uppnås för grundvattenförekomsterna eller att den kemiska statusen bibehålls.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Transporter

Verksamheten är förknippad med transporter av bland annat grisar till slakt, gödsel till växtodlare och förnödenheter till djuren. Transporter sker till dominerande del med lastbilar. En del av transportererna av gödsel kommer att ske med traktor och gödselspridare. Transporterna till och från anläggningen kommer att gå via väg 13 och omgivande vägnät. Transporter koncentreras i huvudsak till dagtid under vardagar.

Totalt sett kommer antalet transporter att öka. Bolaget beräknar att befintlig drift genererar ca 380 transporter med lastbil och 420 med traktor per år och den utökade driften kommer innebära ca 1 600 transporter med lastbil och 775 med traktor. Sammantaget medför den planerade utökade verksamheten ca 4 800 transportrörelser per år, vilket utgör en ökning med 1,8 % av antalet tunga transporter på väg 13.

Buller

Ljud från anläggningen kommer främst från pumpar, ventilation och transporter. Stallfläktarna består till dominerande del av EC-fläktar, vilka förutom att de är energieffektiva även är den typ av fläkt som genererar minst ljud.

Det är betryggande avstånd till bostäder i omgivningen och transporter sker i huvudsak dagtid på vardagar. Bolaget bedömer att den utökade driften inte kommer att generera ljud i sådan utsträckning att det orsakar olägenhet av betydelse för omgivningen och att föreskrivet villkor avseende ljud kommer att innehållas.

Energianvändning

Verksamheten förbrukar energi i form av el till anläggningens belysning, pumpar, ventilation och foderberedning. Diesel används i den utökade driften främst för beredskap i reservverk. Bolaget förbrukar i dagens drift ca 800 000 kWh el per år. Efter utökning beräknas förbrukningen öka med ca 500 000 kWh el per år. Dagens förbrukning av diesel inom djurhållningen uppgår till ca 2 m³ per år, vilket beräknas vara oförändrat.

Anläggningen utformas och drivs så att förbrukning av energi optimeras. Den nya stallbyggnaden kommer att vara energieffektiv med isolerad stallbyggnad och uppvärmning med värmepump. De begränsade transportavstånden till odlingsmark i omgivningen innebär låg förbrukning av energi för spridning av stallgödseln. Integrering av smågris- och slaktgrisproduktionen leder till att transport av smågrisar uteblir, vilket leder till att transportererna av dessa djur begränsas. Bolaget

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

anser att den planerade verksamheten uppfyller ställda krav enligt hushållnings- och kretsloppsprinciperna.

Kemikalier och avfall

I djurhållningen används få kemiska produkter, exempel på produkter är rengörings- och desinfektionsmedel. Bolaget väljer dessa produkter i samråd med rådgivare och leverantörer. Produkter väljs och alternativa metoder undersöks så att nödvändiga egenskaper erhålls och så att påverkan på människors hälsa och miljön blir så liten som möjligt. Bolaget anser att den planerade verksamheten uppfyller ställda krav enligt produktvalsprincipen.

Kemiska produkter förvaras så att risken minimeras för att utsläpp ska ske utanför förvaringsplatsen.

Verksamheten genererar inga större mängder avfall eller avfallsslag. Exempel på avfall är kadaver, plastavfall, stickande avfall som kanyler och aerosoler (märkfärg). Avfallet hämtas av godkänd transportör för leverans till godkänd mottagare av avfallen. Kadaver hämtas en gång per vecka. Kadaver läggs i container i anslutning till stallet där transportören hämtar med lastbil.

Jordmassor som avbanas inför byggnation kommer att sorteras i matjord och underliggande jordmaterial och läggas i anslutning till anläggningsområdet så att det är tillgängligt för återförsel eller användning på fastigheten. Jordmassorna har under överskådlig tid använts för odling av livsmedel och förväntas inte innehålla föroreningar som begränsar dess vidare användning. Bolaget planerar att använda massorna till att jämna ut svackor på jordbruksmark inom samma fastighet där de hämtats och kommer därmed att förbättra förutsättningarna för jordbruket på platsen.

Risk och säkerhet

Beredskapsplan för olyckshändelser, läckage och spill finns upprättad för den befintliga anläggningen och kommer att uppdateras när utbyggnaden tas i drift.

I det fall en brand utbryter i stall kan branden bekämpas med vatten. Ett relevant brandbekämpningsscenario kan utgöras av en brand i fyra avdelningar, vilket innebär ca 2 070 m². Bekämpning av brand i denna yta med vatten beräknas kräva ca 207 m³ vatten. Bolaget bedömer att vattentäkten på anläggningen har tillräcklig kapacitet att tillhandahålla brandvatten. Stallet har flytgödselsystem där släckvatten inne i stallbyggnader kommer att hamna under spalt och i gödselkultvertar utan att lämna byggnaden. Tillgänglig volym under spalt bedöms kunna

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

hantera mängden släckvatten som beräknas uppstå vid den dimensionerande mängden brandvatten. Allt dagvatten som avleds från anläggningen samlas i en punkt. Om släckinsats sker på annan plats än i stall finns möjlighet blockera flödet i denna punkt så att släckvatten inte lämnar anläggningsområdet.

Industriutsläppsverksamhet

Verksamheter som omfattas av Industriutsläppsförordningen ska lämna en statusrapport tillsammans med tillståndsansökan. Bolaget har genomfört steg 1–3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter, rapport 6688 juli 2015, och yrkar på undantag från att genomföra statusrapport.

Den planerade verksamheten kommer att utformas i enlighet med vad som anges i gällande BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av gris eller fjäderfä och ammoniakutsläpp från stallbyggnaderna beräknas bli lägre än det som anges som gränsvärde enligt BAT-AEL

Yttranden

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan och har anfört bland annat följande.

Beräkningarna i SCAIL indikerar att den planerade utökade verksamheten riskerar att medföra att kritisk belastning för Natura 2000-området Bjärsjöholms ädellövskog (10–15 kg N/ha/år) överskrids. Länsstyrelsen bedömer att vad bolaget framför om skillnaden i dominerande vindriktning mellan SCAIL:s modelleringar och de på platsen rådande ger anledning att anta att depositionsbidraget till berört Natura 2000-område kan vara lägre än vad SCAIL visar. Vidare framgår det av bevarandeplanen att nedfall av luftföroreningar är en hotbild främst för att det kan skada områdets lavflora samt att berörda naturtyper har fullgod bevarandestatus.

Länsstyrelsen bedömer därför att den planerade verksamhetens bidrag till kvävedeposition i området inte riskerar att på ett betydande sätt påverka lavfloran eller naturtyperna inom Natura 2000-området. Länsstyrelsen anser att Natura 2000-tillstånd kan medges för verksamheten, för det fall att Miljöprövningsdelegationen anser att ett sådant tillstånd behövs.

Länsstyrelsen anser att mätning av grundvattenförbrukning ska omfattas av verksamhetens kontrollprogram, se villkorsförslag nedan. Detta mot bakgrund av rådande klimatförändringar samt att den berörda grundvattenförekomstens kvantitativa status beskrivs som god, men i risk att inte uppnå god kvantitativ status för år 2027. Även om verksamheten idag bedöms ha liten påverkan är mätning ett enkelt och

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

effektivt verktyg för att följa vattenanvändningen i ett område med ett potentiellt framtida vattenbristproblem. Det finns olika sätt att mäta detta på, till exempel via tryckgivare som installeras i borrhäls och därmed genererar data i visst intervall. Ett sådant förfarande gör det även enkelt att följa upp för tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen anser att de villkor som nu gäller för verksamheten är relevanta även för den ansökta ändrade verksamheten, utom de villkor som gäller användning av växtskyddsmedel samt spridning av gödsel (villkor 8–11 i gällande tillstånd). Sedan nuvarande tillstånd gavs har verksamheten ändrats och växtodling och därmed spridning av gödsel ingår numera inte bolagets verksamhet. Bolaget har inte yrkat att de villkor som gäller för spridning av gödsel ska upphävas, men har inte heller framfört någon anledning till att behålla dem.

Länsstyrelsen har bland annat följande synpunkter på bolagets förslag till nya villkor med anledning av ändringstillståndet.

Villkor 1: Länsstyrelsen anser att verksamheten ska ha egen lagringskapacitet om minst 10 000 m³ för flytgödsel från slaktgrisstallarna. Länsstyrelsen anser att det kan finnas fördelar med att lagra stallgödsel hos mottagarna men anser även att det är viktigt att det finns en tillräcklig egen lagringskapacitet hos djurhållaren. Att bolaget har en tillräcklig egen lagringskapacitet anser Länsstyrelsen är en tillåtlighetsfråga och att det därmed är relevant att föreskriva villkor om en minsta nivå för den egna lagringskapaciteten.

Villkor 2: Länsstyrelsen anser att det ska föreskrivas i villkor att nya brunnar för lagring av flytande gödsel ska vara försedda med tak. Att bästa möjliga teknik för att minimera utsläpp av ammoniak från gödsellagring används är särskilt angeläget med beaktande av närheten till Natura 2000-områden.

Villkor 3: Länsstyrelsen anser att skriftliga avtal också ska upprättas som säkerställer tillräcklig lagringskapacitet för uppkommen stallgödsel. Detta för att säkerställa att den uppkomna stallgödseln vid var tidpunkt kan hanteras på ett sätt som inte innebär en olägenhet för närboende eller för miljön.

Villkor 4: Länsstyrelsen anser att kontrollprogrammet i enlighet med villkor 13 i grundtillståndet ska hållas aktuellt och senast 3 månader efter att ändringstillståndet tagits i anspråk omfatta även den med ändringstillståndet tillståndsgivna verksamheten.

Länsstyrelsen anser även att villkor 5 i gällande tillstånd ska ändras och att ytterligare villkor ska föreskrivas om att information ska ges till tillsynsmyndigheten vid

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

förändring av hantering av stallgödsel och spridningsarealer samt att verksamhetens kontrollprogram även ska omfatta kontroll av påverkan på grundvattnet.

Ystad-Österlenregionens miljöförbund

Miljöförbundet har anfört bland annat följande.

Miljöförbundet anser att bolaget bör inkludera anmälan om återanvändning av överskottsmassor som uppstår vid grundarbete för planerad nybyggnation. Om detta inte görs ska sådan anmälan göras till miljöförbundet. Även inom åkermark kan det finnas föroreningar som bekämpningsmedel och spill från bränsle. Verksamhetsutövaren är enligt 2 kap. 1 § miljöbalken ansvarig för att visa att jordmassor är tillräckligt rena för att återanvändas. Om det visar sig att överskottsmassor som är avsedda för anläggningsändamål överskrider ”mer än ringa risk” enligt Naturvårdsverkets handbok (2010:1) och avsikten är utfyllnad av svackor i åkermark, bedömer miljöförbundet att en anmälan om avfall för anläggningsändamål krävs.

Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund

Räddningstjänstförbundet har framfört att de inte har något att erinra i ärendet.

Trafikverket

Trafikverket har inget att invända mot att tillstånd beviljas i ärendet och har anfört bland annat följande.

Ärendet berör väg 13 för vilken Trafikverket är väghållare. Väg 13 utgör riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken, ingår i funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter, långväga personresor, dagliga personresor samt kollektivtrafik.

Trafikverket har i ett tidigare yttrande påpekat att transporterna från den aktuella verksamheten drar ut grus och jord på väg 13, vilket leder till skador och merkostnader för oss. Bolaget tog då själv på sig ansvaret att åtgärda problemet. Trafikverket förutsätter att väg 13 hålls i tillfredställande skick trots den ökade mängden transporter.

Under förutsättning att transporterna, enligt handlingarna, i huvudsak sker vardagar och på dagtid har Trafikverket inget att erinra mot den ökade trafikallstringen som den planerade verksamheten medför.

Trafikverket vill framhålla att väg 13 är primär transportled för farligt gods. Hänsyn till farligt gods ska beaktas för exploatering enligt rekommendationer

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

som Länsstyrelse Skåne anger. Trafikverket vill uppmärksamma att eventuella skydds/riskreducerande åtgärder som sker till följd av kommunal planering inte ska placeras inom vägområdet eller på Trafikverkets fastighet.

Bolagets bemötande av yttrandena

Bolaget har anfört att de inte har något att erinra mot de yttranden som har inkommit i ärendet. Bolaget avser dock inte att komplettera ansökan med hantering av de överskottsmassor som uppstår vid byggnation av anläggningsdelarna. Bolaget kommer att hantera frågan genom information eller anmälan till tillsynsmyndigheten i samband med att dessa massor ska användas.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Ramen för prövningen

Enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken får tillståndet vid ändring av en miljöfarlig verksamhet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

Miljöprövningsdelegationen anser att ansökan avser en begränsad och avskild del av den totala verksamheten enligt gällande tillstånd, varför ansökan kan prövas inom ramen för ett ändringstillstånd.

Prövningen omfattar endast den med ansökan avsedda utökade djurhållande verksamheten inklusive den gödselhantering som sker inom bolagets verksamhet.

Verksamheten kommer vid full utbyggnad inte att ha tillräcklig egen lagringskapacitet för att klara kraven på 10 månaders lagringskapacitet i förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. Av ansökan framgår att bolaget avser att söka dispens från lagringskravet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att detta förfarande kan anses vara miljömässigt godtagbart. Om dispens inte beviljas, eller upphör att gälla, är det emellertid förordningens krav om lagringskapacitet som ska gälla.

Enligt 11 kap. 11 § miljöbalken behövs inte tillstånd för vattentäkt för en jordbruksfastighets husbehovsförbrukning. Av förarbetena till bestämmelsen framgår att undantaget även omfattar vattning av kreatur och andra vanliga lantbruksändamål. Frågan om vattenverksamhet prövas inte inom ramen för detta ärende.

Prövningen omfattar inte hantering och användning av massor vid de planerade byggnadsarbetena. Detta hanteras vid behov genom anmälan till tillsynsmyndigheten.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Särskilt beslut om tillstånd till de arbeten som behöver utföras

Bolaget har yrkat att tillstånd enligt 22 kap. 26 § miljöbalken ska beviljas för förberedande markarbeten.

Av 22 kap. 26 § miljöbalken framgår att det är möjligt att på yrkande av sökanden i särskilt beslut avgöra frågan om verksamhetens tillåtlighet, och om verksamheten bedöms tillåtlig och om verksamhetens snara genomförande är angeläget, meddela tillstånd till de arbeten som behöver utföras.

Verksamhetens tillåtlighet kan inte avgöras innan ärendet är fullständigt utrett. I detta fall föreligger inte hinder för att meddela slutligt beslut om den ansökta verksamheten i samband med att ärendet är fullständigt utrett. Vidare medges verkställighetsförordnande så att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft. Därmed bedömer Miljöprövningsdelegationen att det saknas skäl för ett särskilt beslut enligt 22 kap. 26 § miljöbalken om tillstånd till de arbeten som behöver utföras. Yrkandet om detta ska därför avslås.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den utgör ett tillräckligt underlag för att göra en samlad bedömning av den planerade verksamhetens inverkan på miljön, människors hälsa och hushållningen med naturresurser.

Bolaget har inte föreslagit någon alternativ lokalisering av verksamheten med hänvisning till att infrastruktur som redan finns på anläggningen då inte kan utnyttjas och att det därför varken skulle vara funktionellt eller ekonomiskt att uppföra de nya anläggningsdelarna på en annan plats. Miljöprövningsdelegationen godtar att bolaget mot denna bakgrund inte har redovisat några alternativa lokaliseringar.

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen kan godkännas och att miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

En statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande och bolaget har utrett steg 1-3 enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapporter Rapport 6688 från juli 2015. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den utredning som gjorts visar att risken är liten för att verksamheten medför föroreningskada inom de områden där den avses att bedrivas och att det därför inte krävs någon statusrapport enligt 1 kap. 23 § andra stycket industriutsläppsförordningen (2013:250).

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Natura 2000

Natura 2000-tillstånd krävs enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som förtecknats enligt 7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2 miljöbalken.

Enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken får tillstånd endast lämnas om verksamheten eller åtgärden ensam eller tillsammans med andra pågående eller planerade verksamheter eller åtgärder inte

1. kan skada den livsmiljö eller de livsmiljöer i området som avses att skyddas,
2. medför att den art eller de arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet i området av arten eller arterna.

Bedömning av om Natura 2000-tillstånd behövs för en verksamhet ska utgå från den påverkan som verksamheten kan komma att medföra om inga skyddsåtgärder vidtas.

Verksamheten är en stor punktkälla för utsläpp av ammoniak till luft. I Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog, ca 800 meter från de planerade anläggningsdelarna, finns lavflora som kan vara känslig för kvävepåverkan.

Bolaget har gjort en beräkning av verksamhetens bidrag av kvävenedfallet i Natura 2000-området med SCAIL som är ett översiktligt beräkningsverktyg för kvävenedfall. Den genomförda beräkningen i SCAIL indikerar att verksamheten efter utökningen skulle bidra med en deposition av ca 3,8 kg kväve per ha och år varav ca 2 kg härrör från den planerade utökningen. Vid beräkningen har bolaget tagit hänsyn till åtgärder som reducerar ammoniakavgången från verksamheten, som kylning av gödsel i stallarna och tak på nya flytgödselbrunnar. Det framgår inte av ansökan hur mycket verksamheten skulle bidra till kvävedepositionen inom Natura 2000-området om planerade åtgärder för att minska ammoniakavgången inte vidtas. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det därmed inte kan uteslutas att verksamheten utan skyddsåtgärder skulle kunna medföra påverkan på miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt, och att det därför krävs Natura 2000-tillstånd för verksamheten.

Bolaget framför att verksamhetens bidrag till kvävedepositionen i området är begränsad och kan antas vara mindre än beräkningarna i SCAIL visar med anledning av områdets förhärskade vindriktningar och att inte all gödsel kommer att lagas inom anläggningen. Enligt bevarandeplanen för Natura 2000-området har också ingående naturtyper god bevarandestatus.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Mot bakgrund av detta, samt med beaktande av de åtgärder som bolaget kommer att vidta för att reducera ammoniakavgången och att tillståndet förenas med villkor om tak på nya gödselbrunnar, bedömer Miljöprövningsdelegationen att Natura 2000-tillstånd kan medges för den planerade utökade verksamheten. Detta även med beaktande av de sammantagna effekterna med bolagets befintliga verksamhet på platsen. Eftersom Natura 2000-tillstånd kan medges utgör bestämmelsen i 4 kap. 8 § miljöbalken inte hinder mot den sökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att risk för påverkan andra Natura 2000-områden i närområdet på sätt som medför behov av tillståndsprövning inte föreligger.

Tillåtlighet

Påverkan på miljökvalitetsmål

Miljökvalitetsmålen ska tjäna som vägledning i enskilda prövningar vid avgörandet av vilka miljöstörningar som bör föranleda hänsynstaganden i form av begränsningar, försiktighetsmått och skyddsåtgärder med mera.

Mot bakgrund av vad som anges i miljökonsekvensbeskrivningen och vad som i övrigt framkommit under handläggningen bedömer Miljöprövningsdelegationen att den ansökta verksamheten riskerar att försvåra uppnåendet av miljökvalitetsmålen Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, Ingen övergödning och God bebyggd miljö. Miljöprövningsdelegationen finner därför skäl att särskilt uppmärksamma verksamhetens utsläpp till luft och hantering av gödsel.

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Lokaliseringen av den befintliga verksamheten har tidigare prövats i grundtillståndet enligt miljöbalken. Den utökade verksamheten omfattar samma typ av verksamhet som den befintliga varför Miljöprövningsdelegationen bedömer att översiktsplanen inte är ett hinder för den planerade verksamheten. Verksamheten är belägen utanför detaljplanlagt område.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Markanvändning

Av 2 kap. 6 § miljöbalken framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden. Verksamheten kommer att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas vid denna prövning.

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk (3 kap. 4 § andra stycket miljöbalken). Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det anses vara förenligt med bestämmelsen att använda jordbruksmark för komplettering av befintlig bebyggelse med ytterligare någon enstaka byggnad. Det framgår vidare att bestämmelsen är avsedd att ge ett långsiktigt skydd mot olika exploateringsintressen som bostadsbebyggelse, industrilokaler och infrastruktur. Bestämmelsen innebär inte ett hinder mot att ta mark i anspråk för den egna jordbruksverksamhetens behov under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 10 juni 2020 i mål nr P 9422-19).

Planerad nybyggnation kommer att ta befintlig åkermark i anspråk. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den mark som kommer att tas i anspråk är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark. Den livsmedelsproduktion som verksamheten omfattar får anses utgöra ett väsentligt samhällsintresse. Verksamheten kommer att bedrivas i jordbruksbygd och nybyggnation kommer att ansluta till befintligt gårdscentrum och därmed ta del av den infrastruktur som redan finns på platsen. Det finns tydliga synergieffekter mellan gårdens djurproduktion och den växtodling som bedrivs av närliggande växtodlingsföretag. Foder kan odlas på nära håll och stallgödseln spridas på den närliggande åkermarken. Miljöprövningsdelegationen bedömer att de nya byggnaderna behövs för bolagets jordbruksverksamhet och att behovet inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Det finns inga andra områden som berörs av riksintressen i närheten av anläggningen än tidigare nämnda Natura 2000-område.

Sammanfattande bedömning av lokaliseringen

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Miljöprövningsdelegationen att lokaliseringen av bolagets verksamhet till denna fastighet inte strider mot bestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. miljöbalken om hushållning med mark och

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

vatten. Miljöprövningsdelegationen anser att om verksamheten bedrivs enligt bolagets åtaganden och i enlighet med de villkor som föreskrivs kan verksamheten tillåtas på den föreslagna platsen.

Miljökvalitetsnormer för vatten och luft

Enligt 5 kap. 4 § miljöbalken får en myndighet eller en kommun inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. Vid prövning för ett nytt tillstånd och vid omprövning av tillstånd ska de bestämmelser och villkor beslutas som behövs för att verksamheten inte ska medföra en sådan försämring eller ett sådant äventyr.

Dagvatten från verksamheten består av regnvatten från tak och kommer via befintligt dikessystem att släppas ut i Svarteån, vilket är närmaste vattenförekomst (SE15015-136863). Vattenförekomsten har måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status.

Av ansökan framgår att inget förorenat vatten kommer att avledas med dagvattnet och att det ökade flödet kommer att jämnas ut vid stora nederbördsmängder.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget redovisat att utsläppet till vatten inte leder till någon försämring av vattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen.

Anläggningen är belägen över grundvattenförekomsten, Krageholm (SE615290-137409, sand- och grusförekomst) samt även ovan, och kommer att ta ut vatten från, grundvattenförekomsten Vombsänkan (SE615867-137086, förekomst i sedimentärt berg). Båda förekomsterna har god kvantitativ och god kemisk status. Vombsänkan är dock i risk att inte uppnå god kvantitativ status till år 2027.

Av ansökan framgår att verksamheten använder få kemiska produkter, att förorenat vatten leds till flytgödselsystemet, att grundvattentillgången i området är god och att anläggningen inte ligger inom det område där det i nuläget finns risk för vattenbrist.

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån det bolaget och Länsstyrelsen redovisat att verksamheten inte riskerar att leda till någon försämring av grundvattenförekomstens status och inte heller försämrar möjligheterna att uppnå

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

miljökvalitetsnormen. Kontroll av påverkan på den kvantitativa statusen sker lämpligen genom verksamhetens kontrollprogram.

Vid en sammantagen bedömning anser Miljöprövningsdelegationen att det avseende miljökvalitetsnormer för vatten inte framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Verksamheten har inga utsläpp som riskerar att påverka miljökvalitetsnormerna för luft. Inte heller avseende miljökvalitetsnormer för luft har det därmed framkommit något som hindrar att tillstånd meddelas.

Produktval samt hushållning och kretslopp

Enligt 2 kap. 4 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller varor som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med mindre farliga, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap. 7 § samma balk.

Enligt 2 kap. 5 § miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Av ansökan framgår att verksamheten använder få kemiska produkter och att dessa produkter väljs i samråd med rådgivare. Vidare framgår att anläggningen utformas och drivs så att förbrukning av energi optimeras, att stallet värms upp med värmeväxling och att det inte uppkommer några större mängder avfall.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att frågan om produktval samt hushållning och kretslopp inte utgör hinder mot att meddela tillstånd och finner inte heller skäl att meddela särskilda villkor avseende detta. Frågan hanteras i stället lämpligast inom ramen för den löpande tillsynen.

Bästa tillgängliga teknik

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgänglig teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar sammanfattningsvis att den verksamhet som omfattas av ändringstillståndet kan bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella och regionala miljömål. Miljöprövningsdelegationen finner att hinder inte heller föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att bevilja bolaget sökt ändringstillstånd. Ändringen bör därför kunna tillåtas i enlighet med bolagets yrkande.

Motivering av villkor

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap. 3 § miljöbalken utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Kravet gäller enligt 2 kap. 7 § första stycket miljöbalken i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla det. Vid denna bedömning ska särskilda hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder. Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

De villkor som meddelats för grundtillståndet (dnr 551-27722-2017) ska gälla även för ändringstillståndet. Miljöprövningsdelegationen beslutar att villkor 5 ska ändras. Utöver detta ändrade villkor föreskrivs även ytterligare villkor 15–18.

Villkor 5

Länsstyrelsen har föreslagit att villkoret ändras så att kravet på att bestämma innehållet av växtnäring endast gäller för uppkommen stallgödsel som avses användas i växtodling. Då det framkommer av ansökan att gödsel kan komma att lämnas till biogasproduktion bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att analys eller balansberäkning inte behöver regleras i villkor för sådan gödsel.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Villkor 15 - lagring av flytgödsel

Av ansökan framgår att nya brunnar som uppförs vid planerad utbyggnad kommer att förses med tak. Bästa möjliga teknik för att förhindra ammoniakavgång från flytgödselbehållare bedöms vara att ha ett fast tak (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 22 december 2009 i mål nr M 8945-08). För att begränsa utsläpp av ammoniak, växthusgaser och luktande ämnen anser Miljöprövningsdelegationen att detta ska föreskrivas som villkor för verksamhetens nya brunnar. Att bästa möjliga teknik används är särskilt angeläget med beaktande av närheten till Natura 2000-områden. Det framgår inte av ansökan att bolaget avser att ta emot rötrest och eventuella miljöeffekter av detta har inte heller redovisats. Miljöprövningsdelegationen anser därför att den delen av bolagets villkorsförslag inte ska föreskrivas.

Villkor 16 – skriftliga avtal om lagring och spridning

Av ansökan framgår att bolaget vid fullt utbyggd verksamhet inte kommer att ha tillräcklig egen lagringskapacitet för stallgödseln för att klara de krav på 10 månaders lagringskapacitet som finns i förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. Bolaget har inte heller någon egen spridningsareal för den gödsel som uppkommer i verksamheten. Det är därför en förutsättning för verksamheten att det finns säkerställd avsättning för den uppkomna stallgödseln och att det också finns mottagare som har möjlighet att lagra gödsel i tillräcklig omfattning. Miljöprövningsdelegationen anser bolaget ska upprätta skriftliga avtal som säkerställer både att verksamheten har tillgång till tillräcklig lagringskapacitet och att det finns tillräcklig spridningsareal eller annan avsättning, exempelvis till biogasproduktion, för den stallgödsel som djurhållningen ger upphov till.

Länsstyrelsen har föreslagit att det ska fastställas i villkor att verksamheten ska ha egen lagringskapacitet om minst 10 000 m³ för flytgödsel från slaktgrisstallarna. I förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket finns krav på minsta lagringskapacitet, och av ansökan framgår att bolaget avser att uppföra betryggande lagringskapacitet för att utgödsling ska kunna ske kontinuerligt samt att bolaget vid behov kommer att ansöka om dispens från kraven i förordningen om miljöhänsyn i jordbruket. Villkor 16 ställer krav på att avtal om extern lagring samt spridning eller annan avsättning för uppkommen gödsel ska finnas vid behov.

Miljöprövningsdelegationen ser därmed inte någon anledning att fastställa ett särskilt villkor med krav på en minsta egen lagringskapacitet i detta fall.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Villkor 17 – ändrad hantering av stallgödsel

Miljöprövningsdelegationen anser att tillsynsmyndigheten ska informeras om verksamhetsutövaren avser att förändra hanteringen av stallgödsel inklusive förorenat vatten. I detta ingår till exempel förändring av mottagare för gödseln och förändring av tillgången på lagringskapacitet för gödsel. Tillsynsmyndigheten får efter att de mottagit informationen bedöma om ändringarna är möjliga att genomföra inom ram och villkor för tillståndet samt vidta de tillsynsåtgärder som bedöms relevanta.

Villkor 18 – utökat kontrollprogram

Bolaget har föreslagit ett villkor om kontrollprogram för ändringstillståndet. Miljöprövningsdelegationen konstaterar dock att det i grundtillståndet redan finns ett villkor om kontrollprogram (villkor 13) som när ändringstillståndet tas i anspråk kommer att gälla för hela verksamheten. Dock ser Miljöprövningsdelegationen att det kan finnas skäl att föreskriva att kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och omfatta även den utökade verksamheten. Vidare anser Miljöprövningsdelegationen att kontrollprogrammet fortsättningsvis ska omfatta kontroll av påverkan på grundvattnet, med anledning av de planerade ökade uttagen av grundvatten.

Igångsättningsperiod

Miljöprövningsdelegationen anser att 5 år är en rimlig tid för igångsättning för etapp 1 och att en igångsättningsperiod på 7 år för etapp 2 kan accepteras i detta fall.

Verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte har fått laga kraft. Enligt praxis ska man vara restriktiv vid medgivande av verkställighet och endast medge det i sådana fall då det inte finns några motstående intressen och det verkliga är motiverat.

Som skäl har bolaget angivit att verksamhetens snara genomförande är angeläget på grund av de faktorer som är kopplade till sanering av smittan i smågrisproduktionen. Bolaget planerar att påbörja markarbeten så snart som möjligt för att inte förhindras av en blöt och regnig höst eller tjäle på vintern. Bolaget har även framfört att markarbetena är en reversibel åtgärd på så sätt att stenmaterial kan föras bort och återanvändas på annan plats samt att jordmassorna kan återföras till sin ursprungliga funktion i händelse att slutligt tillstånd inte skulle meddelas enligt ansökan.

2025-10-16

12950-2025

1286-90-007

Av utredningen i ärendet framgår inte att det föreligger några motstående intressen. Med hänsyn till detta och vad bolaget anfört som skäl för verkställighet finner Miljöprövningsdelegationen att verkställighetsförordnande kan medges.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Emanuel Beyer, ordförande och Åsa Hedmark, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Kajsa Cinthio, Länsstyrelsens miljöskyddsavdelning.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/skane/om-oss/om-webbplatsen/sa-hanterar-vi-dina-personuppgifter.html.

Bilagor:

1. Situationsplan
2. Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar

Exp. till:

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Ystads kommun, kommunen@ystad.se

Ystad-Österlenregionens miljöförbund, exp@ystadosterlenmiljo.se

Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund, SÖRF, raddningstjansten.sorf@sorf.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Naturskyddsföreningen i Ystad, ystad@naturskyddsforeningen.se

Svarteaans Vattenråd, nilsevert.erlandsson@gmail.com

Länsstyrelsen Skåne

Bilaga 1 Situationsplan

Bild 1 visar den befintliga anläggningen, anläggningsdelar numrerade 1–6, och nytt stall och nya gödselbrunnar som omfattas av denna ansökan, numrerade 7–10. Blå streckad linje illustrerar det område som omfattas av ansökan om ändring av verksamheten.

- 1-3. Befintliga stall, vid södra gaveln på stall 2 finns en gödselplatta
- 4. Befintlig halmлада
- 5. Tillfartsväg
- 6. Befintlig gödselbrunn (utanför bild)
- 7. Nytt stall för slaktgrisar
- 8-10. Nya gödselbrunnar med tak

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Skåne förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härfter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningen **Ystads Allehanda**.

Handlingarna i ärendet hålls tillgängliga på Länsstyrelsen, Södergatan 5 i Malmö

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Ystads kommun**, till Naturvårdsverket och till Havs- och vattenmyndigheten.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. **Överklagandet ska dock skickas till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut ni överklagar (ange diarienummer) och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför ni anser att beslutet ska ändras. Uppge namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Om ni har handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning bör ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått ert överklagande senast den 20 november 2025. Överklagande av part som företräder det allmänna ska ha kommit in senast den 6 november 2025. Annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni kontakta Länsstyrelsen, tfn 010-224 10 00 (växel).

För info om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

